

Jale Ogan 3 yaşında- İzmir 1917

Prof. Jale İnan, Aziz ve Mesture Ogan'ın kızı olarak İstanbul Erenköy'de dünyaya gelmiştir.. Babası Aziz Oganın Gebze'deki yazlık evlerinin komşusu Osman Hamdi Bey, onun çocuk yaşta güzel sanatlara ve eski eserlere karşı ilgi ve yetenekleri sezdiğinden, Sanayi- i Nefise mektebinde resim eğitimine devam etmesine ve Asarı Atika Müzelerine girmesine sebep olmuştur. 50 yıl ressam, müzeci ve arkeolog olarak türk kültür hayatına hizmet veren bir bilim adamı ve sanatçı olan Aziz Ogan'ın kızı, Jale İnan çocukluğunun geçtiği yoğun sanat ve arkeoloji ortamından etkilenmiş ve arkeoloji tahsil etmeğe karar vermiştir.

Ogan Kardeşler Müzede

Yaşamının ilk yılları, orta eğitime kadar olan dönem, İzmirde geçmiş, Liseyi ise Erenköy lisesinde tamamlamıştır. Ancak ailenin İzmir ile bağları bir süre daha devam etmiştir.

Rauf Orbay

Resimde, Jale Ogan'ı İzmir'de yakın akrabası, dayı dediği Hamidiye Zırhlısı Kumandanı Rauf Orbay'la birlikte görüyoruz..

Fransız Mektebi Fot. 1 Fot.2

İstanbul'a gelmeden kısa bir süre önce, yine İzmir'de Fransız mektebinde çekilmiş iki fotoğrafta küçük Jale Ogan'ı görüyoruz.

Jale ve Türkan Ogan

Jale İnan'ın bir ablası, Perihan Ogan, bir kız kardeşi Türkan Ogan ve iki erkek kardeşi Mengühan ve Ali kabulü Ogan ile birlikte İzmir'de yaşadığı yıllarda, resimde gördüğümüz kız kardeşi Türkan Ogan ile yoğun jimnastik çalışmaları yapmış ve bu spor tutkusunu hiçbir zaman kaybetmemiştir.

Jale Ogan bisikletle

Ata binmiş, bisiklete binmiş ve yaşamının son iki yılına kadar, kazı çalışmaları dahil her sabah bir saat jimnastik yapmıştır.

Wolkswagen

Öğrencilik yıllarındaki bisiklet zevkinin yerini, sonraki yıllarda Wolkswagen araba sürme zevki almış. Önce resimdeki uçuk yeşil, sonra açık mavi sonradan da öğrencilerinin civ civ adını taktığı, sarı kaplumbağa arabası onun sembollerinden biri haline gelmiştir.

Aziz ve Jale Ogan Trakya gezisi

Lise eğitimini Erenköy Lisesinde yatılı öğrenci olarak 1934 yılında tamamlamış Liseden mezun olduğunda, İstanbul Üniversitesi'nde henüz Arkeoloji Bölümü olmadığından, burslu olarak Almanya'ya gönderilmiştir. Fotoğrafta Almanya'da

tahsilini sürdürdüğü sırada, Türkiye'ye tatil için geldiği 1938 yılında babası ile yaptığı Tekirdağ gezisinden bir an görülmektedir. Jale İnan Almanya'da çok zoru başarmış, önce bir sömestir gibi kısa bir sürede almanca'nın temel gramerini kavramış, daha sonra bu almanca'yla grekçe ve latince öğrenmiş, 2. Dünya savaşı sırasında en fazla artı 10 derece ısıtılan kütüphanelerde, elinde doktora teziyle sığınaklara koşarak tahsilini 1943 de Berlin'de Prof. Rodenwaldt'ın yanında tamamlamıştır. Yabancı meslekdaşlarıyla o yıllarda başlayan dostlukları ve bilimsel alışverişi

Prof.Regling ve eşi ve Aile

Aslında babası Aziz Ogan'dan örnek aldığı bir davranıştır. Fotoğrafta Prof. Regling ve eşini Ogan ailesi ile birlikte Erenköy'deki evlerinde görmekteyiz.

Aziz, Mesture Ogan ve Perihan

Çocukları ve bahçeyi çok seven anne Mesture Oganı, baba Aziz Ogan ve hastalık nedeniyle çok genç yaşta kaybettikleri kızları Perihan Ogan'ı görmekteyiz.. Çok iyi piano çalan abla Perihan Ogan, Jale İnan'ın yaşam boyu özlemi olmuş, onu zaman zaman yüksek sesle ve dolu gözlerle anmaktan kendini alamamıştır.

Berlin- Tahsil 3 Fot

Berlin'deki tahsil yılları, 2. Dünya savaşından dolayı zor koşullarda sürmüş olmasına karşın, Jale Ogan'ın o yıllarda çekilen fotoğraflarında

X onu hayat ve umut dolu genç bir insan olarak görmekteyiz.

X Prof. Rodenwaldt ve Th. Wiegand'ın himayesinde alman ailelerin yanında kalarak sürdürdüğü tahsili sırasında bu fotoğraflar onun hiç kaybetmediği iyimser karakterini de çok iyi yansıtan fotoğraflardır.

Emin Bosch- Adnan Pekman-Jale İnan

Jale Ogan tahsilini tamamlayıp 1943 te Türkiye'ye döndüğünde, İstanbul'da henüz Klasik Arkeoloji Kürsüsü kurulmamıştı. Bu nedenle İlkçağ tarihçisi M.Emin Bosch'un yanına asistan olarak atandı ve Roma sikkeleri üzerinde araştırmalar yaptı.

Nikah Fotoğrafı- 1944 ve Evliliğinin ilk yılları Fot 2

1944 yılında bugünkü adı, İstanbul Teknik Üniversitesi olan, o zamanki adıyla, Mühendis Mektebi'nin doçentlerinden Mustafa İnan ile evlendi.

X Evliliğinin ilk yıllarındaki bir fotoğrafları

Mısır Gezisi- Şubat 1953

Fotoğrafta, sömestir tatillerinde biricik oğulları Hüseyin İnan'ı istanbul'da bırakarak Mısır gezisi yapan İnan çiftini görüyoruz.

1953 Aile

Aynı yıl çekilmiş bir aile fotoğrafında, Jale ve Mustafa İnan'ı oğulları Hüseyin İnan ile birlikte görüyoruz.

Mansel ve Jale İnan

1946 da Yeni Üniversite Kanunu'nuyla, Prehistorya ve Arkeoloji Bölümü kuruldu. Ve Prof. Dr. Arif Müfit Mansel, Bölüm Başkanlığına atandı. Dr. Jale İnan'da onun yanında asistan olarak göreve başladı. Ancak kuruluş aşamasındaki bölümde sadece iki kişi olduklarından, Jale İnan bir yandan ders verirken, diğer yandan da türkçe kayanak yok denecek kadar az olduğundan, öğrencilere çevirilerinde yardımcı oluyor, seminerlerini hazırlamalarını sağlıyor ve Arif Beyin derslerinde projeksiyonu kullanıyordu.

Hanım dağlarda

Aynı yıl Perge'de başlatılacak kazıların ön hazırlıklarını yapmak üzere Arif Bey tarafından Antalya'ya gönderildi. Bunu ertesi yıl başlatılan, Side kazısı izledi Böylece Jale İnan'ın hayatında kazı çalışmaları başlamış oluyordu. Ancak 40 lı yıllardaki kazı ve yüzey araştırmalarındaki koşulları, günümüzün lüks diyebileceğimiz koşullarıyla asla karşılaştırmamız gerekiyor. Fotoğrafta ancak atla gerçekleştirilbilen bir araştırma gezisinde Jale İnan'ı görüyoruz. Bu çalışmalar sırasında küçük oğlunu evde Avusturyalı dadısıyla bırakan Jale İnan'ın, bir gün İstanbul'daki evinin kapısı çalınmış, gelen kişi evin Bey'i ile görüşmek arzusundaymış, ancak türkçesi henüz çok iyi olmayan dadı, Bey Avrupada demiş, bunun üzerine ziyaretçi peki o zaman evin Hanımı ile görüşeyim demiş. Bunun üzerine "Valla Hanım dağlarda bey Avrupa'da" cevabını almış. Bu fotoğraf hanımın dağlarda olduğu bir zamana ait.

Prof. Mansel tarafından 1947 yılında Side Kazılarının ilk hazırlıklarını yapmak üzere yazıtları inceleyen Prof.E.Bosch ile Side'ye doğru yola çıkan Jale İnan, "Sidenin Roma Devri Heykeltraşlığı" kitabında, şöyle yazıyor. ....Aksu Köy Enstitüsünden sağladığımız bir kamyonetle kazı malzemesini de yanımıza alarak bir öğle yemeğinden sonra yola çıktık. Yollar bozuktu, sürat yapamıyorduk. Peri Köprüsü çökmüş olduğundan ırmak yatağını aşmak zorunda kaldık; bu sırada kamyonet arıza yaptı, saatlerce orada kaldık. Ve ancak karanlık bastığında Side'ye varabildik. ....Sideliler daha önceden haberli olduklarından, köy meydanında toplanmışlar, merak ve heyecanla bizi bekliyorlardı. Kamyoneti elbirliği ile boşaltıp, kamp için uygun gördükleri büyük liman tarafındaki kumsala iki çadır kurarak yatacak yerimizi sağladılar.

Yine aynı kitabında Jale İnan şöyle devam ediyor. Birkaç hafta sonra yayım işleri görüşüldü. Mimarlık yapıtları, kazı başkanı tarafından, yazıtlar Prof. Bosch tarafından yayımlanacaktı. Heykeltraşlık yapıtlarının yayımlanması da kazı başkanı tarafından bana verildi.

Heykel- Jale Inan

Bu Jale Inan'ın mesleki yaşamında bir dönüm noktası olmuş, Berlin'deki öğremini sırasında büyük ilgi duyduğu alanda çalışma şansı, onun zaman içerisinde dünyaca ünlü bir heykel uzmanı olmasını sağlamıştır.

Boston Herakles Heykeli

80 yıllarda Perge'den Boston'a kaçırılan bir Herakles Heykeli parçasını fotoğraflardan teşhis edip, Türkiye'deki diğer yarısına ait olduğunu anlamış, Antalya Müzesindeki parçanın mülajını alıp, Boston'a giderek parçaları birleştirmiş, Boston'daki parçanın Türkiyeden kaçırılma olduğunu ispat etmiş ve parçanın Türkiye'ye iadesini sağlamıştır.

Perge Heykelleri

Hocamızın Heykel sevgisine birde 80 li yıllarda, her arkeologa kismet olmayan bir şans da eklenmiş, Perge kazılarında sadece hamamdan yaklaşık 30, ve tiyatrodan yaklaşık yine 30 heykel ele geçmiştir. Antalya Müzesi yeni buluntular nedeniyle yeni salonlar açmak zorunda kalmıştır.

Seleukeia Mozaik

Jale Inan'ın çalışmalarını birkaç başlık altında toplamak mümkündür. Restorasyon çalışmaları (Mimari ve heykel, mozaik restorasyonları), Kazı Çalışmaları, Müze Kurma çalışmaları, yayın çalışmaları ve Üniversitedeki 1943- 1983 yılları arasındaki 40 yılı kapsayan öğretim faaliyetleri.

Mimari Restorasyon çalışmalarından bazıları, Side'de M Binası adı verilen, Devlet Agorasının prezantasyon yapısı, yine Side de Vespasyan Çeşmesi, Side Apollon, Tapınağı, Side Tiyatro'su onarım Projeleri, Lyrbe-seleukeia kenti Agora-Dükkanlarının onarımı, Perge'de onarımı başlayan ve hocamızın emekliye ayrılmasından sonra tamamlanamayan Perge Demetrios Apollonios Takı çalışmaları hocamızın başlattığı ve mimarlara devir ettiği ve tamamlanması için her türlü fedakarlıktan kaçınmadığı çalışmalardır. Resimde Lyrbe Seleukeia Kazısında ele geçen, onarılıp Antalyaya taşınan 7 bilgiler mozyiğinden bir detay görüyoruz.

Side Müzesi- Res. 1 ve 2

1955 yılından itibaren Selma ve Ragıp Devres ailesi Side çalışmalarına destek olmuşlar ve acilen bir Müze binasına gereksinimi olan Side antik kentine bir müze kurulması konusunda Jale Inan'ı desteklemiştirlerdir. Kısmen korunagelmış antik hamam yapısı, tonozlarla örtülerek bir müze haline getirilmiş ve 14 ekim 1962 üç salonunun açılışı gerçekleştirilmiştir. Ancak Devres ailesinin katkıları devam etmiş ve 1965 te de bir mekan daha onarılarak müzeye kazandırılmıştır. Bu müzenin girişinde MSÜ ün eski heykeltraşlarından Prof. Zühtü

Müridoğlunun tasarladığı ve Prof Nusret Suman'ın taşa işlediği Devres'lerin portreleri de yer almaktadır.

Kazı Çalışmaları- Perge

Perge'de 1946 yılında Arif Müfit Mansel Başkanlığında başlayan ve 1975 yılındaki vefatına kadar geçen sürede onun başkanlığında sürdürülen kazılarda, Jale İnan daima Prof. Mansel'in yanında yer almış, 1975 ten 1988 yılına kadar kesintisiz, kazı başkanlığı yapmıştır. Resimde 1992 ve 1993 yıllarında Tiyatro kazısının tamamlanamaması amacıyla sürdürülen son alan çalışmaları sırasında Jale İnan'ı görüyoruz.

Kazı Çalışmaları- Side

Side'de 1947 yılında Arif Müfit Mansel Başkanlığında başlayan kazılar ve 1975 yılındaki vefatına kadar geçen sürede onun başkanlığında sürdürülmüştür. Ancak 1953 ten itibaren Perge kazılarına daha çok ilgi gösteren Prof. Mansel Side kazılarını yürütmeyi Prof. Jale İnan'a bırakmıştır. Side Tiyatrosunda Jale İnan'ın başlattığı çalışmalar halen Mimar ve arkeolog Ülkü İzmirligil tarafından sürdürülmektedir.

Kremna

Kremna antik kentindeki kurtarma Kazısı çalışmaları, 1970- 1972 yılları arasında sürdürülmüş, ön raporu Kazı Sonuçları Sempozyumunda sunulmuştur.

Lrybe-Seleukeia

1972-1979 yılları arasında kurtarma kazıları yapılan antik Lyrbe Seleukeia kentinin Agoraşı ve hamamı kazılmış, Agoranın çevresindeki dükkanlar onarılmış, bulunan iki figürlü mozaik pano Antalya Müzesine taşınmıştır.

Boubon

Boubon Sebasteion'nundaki çalışmalar 1990 yılında sürdürülmüş ve Jale İnan daha önce yurt dışına kaçırılmış ve nereden kaçırıldığı bilinmeyen heykellerin Boubon'dan kaçırılma olduğunu saptamış, hangi yapıda ve hangi sırayla yer aldığı bu mekanın "sebasteion"un işlevini belirlemiş yayınlanmıştır.

Elizabeth Brommer ve J.İnan

Eski okul arkadaşlarıyla bağlarını koparmayan Jale İnan, Elisabeth Brommer ile olduğu gibi bazen bazen aile dostluğu bazında arkadaşlığını sürdürmüştür.

Elizabeth Rosenbaum ve J.İnan

Bazen de Elizabeth Rosenbaum ile olduğu gibi ortak çalışmalar yapmıştır. 1966 yılında British Academy Press tarafından basılan, Anadolu Roma Portreleri konusunda corpus tarzındaki iki ciltlik heykel kitabını Elisabeth Rosenbaum ile birlikte yazmışlardır. Fotoğrafta, 1979 yılında Alman Arkeoloji Enstitüsü

tarafından tekrar basılan Römische und Frühbyzantinische Portraetplastik adlı kitabın kutlama törenini görmekteyiz.

İnan- Kurt Bittel

Bilimsel fikir alış verişini geniş bir dost çevresinde sürdüren Jale İnan'ı alman arkeolojisinin duayenlerinden Kurt Bittel ile görüyoruz.

İnan Çalışma Masasında, Bebek 1976

Prof. Jale İnan'ın yayın listesi bir hayli kabarık olduğundan burada birkaç cümle geçiştirilemez. Ama daha önemlisi heykel sanatı ilgili eserlerinde, yıllarca çözüm getirilemeyen konuları aydınlatmış ve eserleri bu yüzden daima referans kaynakları haline gelmiştir.

DAİ Berlin

1983 yılında emekli olduktan sonra da Almanya'daki kütüphanelerde çalışmalarını sürdürmüş ve yayın listesine yeni eserler eklemiştir. Fotoğrafta Berlin Alman Arkeoloji enstitüsündeki Jale İnan'ı görmekteyiz.

İnan büyüteçle

İnceleci araştırmacı kişiliğini hiçbir zaman kaybetmemiş, 1992 yılındaki son alan çalışmasından sonra da yayın çalışmalarını sürdürmüştür. Resimde Antalya Müzesinin kafeteryasında bir sikkeyi incelerken görüyoruz.

80. Yaşgünü

Bayram 1997

Heykeller ve Jale İnan

Hocamız Prof. Jale İnan biz öğrencilerini anne şevkatiyle severdi ve bizlere de bu sıcaklığı hissettirirdi. Ancak gerçekte sadece Hüseyin İnan'ın annesiydi. Biz öğrencileri onun oğluna olan sevgisini bilir ve çok doğal kabul ederdik.

Ama diğer çocukları yani "heykelleri" vardı ki, zaman zaman büyük kardeşlerini kıskanan çocuklar gibi, daha çok sevildiklerini düşünerek kıskanırdık.

Hocamızı sevgi ve Saygıyla anıyorum, teşekkürler...

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Jale İnan Arşivi

JALBIO00100612